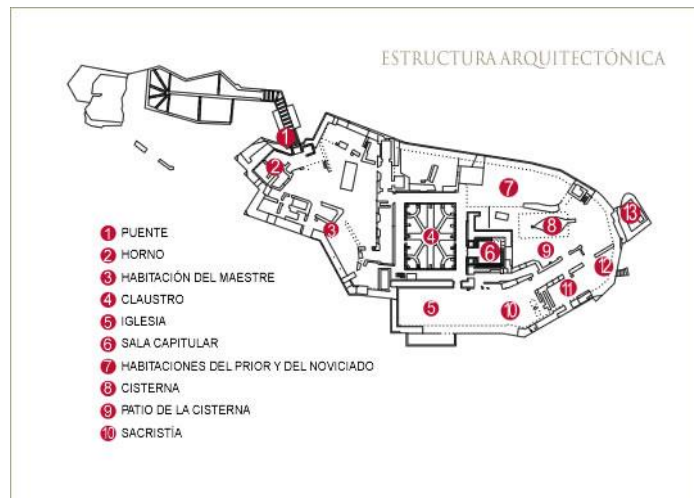

Visita guiada accessible al castell de Montesa

El que tractarem en aquesta visita es de poder arribar al nostre públic, usuaris d'ASAEM, facilitant el llenguatge i la comunicació, per tal de facilitar la comprensió de la visita guiada.

A continuació, detallarem la ruta que va a realitzar-se, les parades, les explicacions i els Canals que anem a utilitzar per a transmetre el missatge.

La visita començarà amb l'arribada a Montesa, on el punt de trobada serà el restaurant el Ramallar, on els assistents podran utilitzar els servicis, prendre un café i descansar, després del viatge amb el bus. Durada del descans: 15min.

PARADA 1: Terrassa del restaurant, ubicat als peus del castell. D'ahí començarem la introducció a la visita.

Aquesta parada s'estructurarà en 4 breus parts.

1.1 Presentació de la visita. Es farà una breu descripció del recorregut que anem a fer. Es donaran les indicacions que han de tenir en compte durant la visita i les parades que anem a realitzar.

1.2 Ubicació en l'espai del municipi de Montesa.

1.2.1 D'una banda ubicació de Montesa dins el plànol de l'Estat Espanyol i de la CV.

1.2.2 D'una altra part, ubicació de Montesa, dins la Vall.

1.3 Ubicació en el temps. Es presentarà una línia cronològica, on es veuran reflexats els períodes on va perviure el castell.

1.4 Activitat per a diferenciar els períodes musulmans i cristians. Disfressarem a dues persones, un de musulmà i altre de cristià i es treuran objectes i deuran relacionar a quina època van pertànyer.

PARADA 2: Pujada al castell. A meitat de l'escala, es farà una parada per descansar i explicar la importància d'aquesta entrada en forma de colze. També s'explicarà més avant, el pont llevadís.

PARADA 3: Es farà un recorregut per l'interior del castell, explicant les diferents parts que es poden identificar, aljub, claustre, ossari, església, eixida secreta, magatzems i torre de la presó.

1. BARBACANA (ALBACAR)

Espai que envoltava el castell ubicat entre la fortalesa i les muralles. Estava destinat a guardar el ramat, encara que també es considerava l'opció de que durant les batalles, els militars utilitzaren aquest espai com a dependències.

2. ENTRADA EN FORMA DE COLZE

Accés principal al castell. Es tractava d'una entrada en forma de colze, d'origen musulmà, la forma de la qual era estratègicament defensiva. Va estar restaurada i ampliada a l'any 2008 i conserva la forma original.

3. TORRE DE L'HOMENATGE

La seua funció més important era la de la vigilància de l'accés principal. Es poden apreciar sobre ella 3 escuts, el primer el de la creu flor de lisada, primera creu que va tindre l'ordre. Segon, l'escut de la corona d'Aragó i el tercer l'escut d'armes del 3er mestre Pere De Tous.

4. PONT LLEVADÍS

Actualment és un pont de fusta que ha estat restaurat, simulant l'original. Antigament es tractava d'un pont llevadís, el qual quan s'elevava, s'apreciava la fosa, la qual impedia l'accés al castell.

5. ENTRADA PRINCIPAL

Entrada principal, restaurada en la seua quasi totalitat. A la part davantera, es poden apreciar 3 escuts d'armes, segurament pertanyents a alguns dels cavallers que pertanyeren a l'ordre.

6. PATI D'ARMES

Espai segurament destinat a acollir als cavallers i cos de guàrdia, el qual s'encarregava de vigilar l'entrada al castell i, per tant, la part religiosa.

7. FORN

Ubicat just a la mà dreta de l'entrada principal, utilitzat per a fer el pa per a tots els que habitaven al castell.

8. ALJUB MILITAR

Dipòsit de gran capacitat, utilitzat per a emmagatzemar l'aigua de la pluja i posteriorment ser utilitzada per a beure, cuinar...

9. PART RELIGIOSA

Part destinada als frares pertanyents a l'ordre religiosa-militar.

10. CLAUSTRE

Jardí envoltat per un corredor, el qual antigament estava destinat per a les relacions socials entre els frares. El jardí del claustre era utilitzat també com a cementeri.

11. SALA CAPITULAR

Restaurada el 2008, conserva la seua forma original gràcies a uns arrancs que perduraren al terratrèmol. Aquesta sala era utilitzada principalment per a la lectura dels capítols, encara que també es va utilitzar com a lloc de reunió i per als nomenaments de cavallers, així com ossari dels grans maestres.

12. OSSARI

Espai utilitzat per a guardar les restes d'ossos dels difunts.

13. HABITACIÓ MAESTRE

Ubicada al costat de l'església, la seua situació era estratègica, controlar l'entrada pel regne de Castella.

14. ESGLÉSIA

Actualment en ruïnes, es coneix que era una església molt treballada, molt digna d'aquelles èpoques.

15. REFECTORI

Menjador utilitzat pels habitants del castell, actualment només es coneix la seua ubicació i no es pot apreciar res al lloc on està ubicat.

16. PASSADÍS SECRET – POTERNA

Passadís ubicat just a la part contrària de l'entrada principal. Servia per al cas de que els enemics aconseguiren entrar al castell, tindre una via per a escapar. Al final de passadís trobem la poterna.

17. ALJUB RELIGIÓS

Dipòsit d'aigua utilitzat pels religiosos. Actualment es poden observar alguns dels sistemes de canalització que s'utilitzaren antigament.

18. TORRE DE LA PRESÓ

Torre encarregada de vigilar l'entrada secreta. Situada a prop de la poterna, servia també com a presó.

19. CUP

Consta d'un aljub que comunica amb un altre espai menut. Aquest estava utilitzat per a la fabricació del vi que posteriorment, es deixava madurar a les bodegues del castell.

20. HABITACIONS I MAGATZEMS

Magatzems destinats a emmagatzemar els aliments. Damunt del magatzem, quedarien ubicades les habitacions dels frares i priorat.

Durant el traçat de la ruta, es faran diverses explicacions sobre l'arquitectura utilitzada per a la construcció del Castell.

PARADA 4: Sala capitular. Es farà un incís en aquells personatges que habitaren el castell (frares i cavallers). Es mostraran ambdues vestimentes i hauran de diferenciar objectes que puguin pertànyer a un cavaller i a un frare. Al mateix temps, deurem remarcar quines eren les tasques dels uns i dels altres.

Farem una representació de com es nombrava als cavallers.

CONCLUSIONS

La visita es va realitzar el dia 03 de Novembre de 2016. El nombre de participants va ser de 43 persones, dels quals:

- 6 estudiants del Grau de Turisme
- 2 professores del Grau de Turisme
- 30 usuaris d'ASAEM
- 5 monitors del centre ASAEM

La guia Tània, junt amb la professora Lola Teruel i la monitora del centre d'ASAEM, es varen encarregar de preparar la visita, donant les pautes a tenir en compte, segons les condicions dels usuaris d'ASAEM.

Es varen fer 3 reunions a posteriori, per tal de valorar les instal·lacions i determinar les necessitats que s'havien de tenir en compte durant les quasi 4 hores que durava la visita.

Tània i Lola, ens reunírem amb els alumnes de turisme i 4 d'ells ajudaren a l'execució de la visita, participant en l'explicació dels panells informatius.

Els altres, s'encarregaren de disfressar els usuaris.

La visita, va començar, al restaurant ubicat als peus del castell, on vam poder fer la presentació, la introducció i la ubicació del municipi de Montesa. Es varen fer plànols ampliats també de la distribució del castell i els alumnes, anaven explicant als usuaris, allò que anàvem a visitar.

Varem disfressar a 4 dels usuaris i ferem un joc d'identificació d'èpoques àrabs i cristiana, per tal de deixar clars els conceptes d'època musulmana i cristiana, que foren les relacionades amb el castell. Es va decidir començar al restaurant, perquè així es podien utilitzar els servicis, ja que a la resta de la visita, no anàvem a trobar servicis.

Després continuarem la visita. Dins del castell, varem fer 4 panells de 4 zones més deteriorades del castell. Els alumnes de turisme, a través del panell i les

restes que quedaven, havien d'explicar als usuaris la funció d'aquella part. Les zones que s'explicaren foren:

- Forn de pa
- Claustre
- Poterna (porta falsa)
- Cup (lloc on es realitzava el vi)

Una de les altres parades va ser a la sala capitular, on varem fer una descripció del lloc i ens varem vestir de frares i cavallers, per simular els habitants del castell.

Ferem la simulació original del nomenament de cavallers tal i com es feia a l'Orde de Montesa antigament i varem regalar a cada usuari, monitor i estudiant, una creu que varem fer amb goma-eva.

El resultat va ser molt positiu, donat que era la primera vegada que realitzàvem una visita per a gent amb diversitat funcional intel·lectual.

Per als usuaris, disfrutaren molt la visita, perquè fou molt il·lustrada i varen poder seguir la visita, sense complicacions.

Els monitors dels usuaris, valoraren molt positivament la visita, perquè era la primera vegada, que visitaven un lloc i la visita era adaptada. Estos usuaris solen fer eixides cada dues setmanes. En molts casos visiten monuments i no tenen guia i en els casos que tenen guia, no està preparat, ni té material adaptat, per tal de poder condicionar la visita per a que aquest públic no tinga dificultat de seguir-la.

Per als estudiants de turisme, alguns era la primera vegada que feien de guies, però varen trobar un públic molt obert i receptor i estan disposats a continuar a preparar visites adaptades, donat que han vist que és un sector que està discriminat i que és responsabilitat de tots, fer arribar el patrimoni que tenim a qualsevol persona, tinga les condicions que tinga.